

LE PRINTEMPS - Uilenburger Concert 11 april 2016

Cellist Paul Hermann trad met zijn studiegenoten en vrienden Zoltán Székely en Ludwig Kentner in heel Europa op als het Székely pianotrio. Zelf componeerde hij – waarschijnlijk al tijdens zijn studietijd – ook een pianotrio. Hermann werd in 1944 opgepakt in Toulouse en weggevoerd door de nazi's, zijn pianotrio klinkt hoogstwaarschijnlijk pas nu voor het eerst in de openbaarheid. Mieczyslaw Weinberg (Moishei Vainberg) vluchtte voor de nazi's en werd doodgezwegen door de sovjets. Van zijn *Fünf Stücke* voor fluit en piano van Weinberg maakte uitgever Schott op verzoek van Eleonore Pameijer een nieuwe uitgave voor

dit concert. Richard Stöhr werd door de nazi's in 1938 ontslagen en ontvluchtte zijn geboortestad Wenen. In de VS bouwde hij aan een nieuwe carrière, zijn Suite in g klein ontstond er in 1941. Ook de Joodse componist Darius Milhaud week in 1940 uit naar Amerika, zijn Parijse appartement werd door de nazi's geplunderd. Op 5 februari 2015 kwam heel onverwacht een einde aan het leven van de Nederlandse componist Houwert Krauss. Als eerbetoon klinkt zijn vioolsonate.

Paul Hermann (1902-1944) studeerde in Boedapest compositie bij Zoltán Kodály, met wie hij al snel bevriend raakte. Als uitvoerend musicus was Hermann een goedvol ambassadeur van Kodály's sonate voor cello solo. Ook Hermanns eigen sonate voor cello solo klonk regelmatig tijdens zijn recitals, maar van deze compositie ontbreekt voorsnog elk spoor. Het manuscript voor zijn pianotrio – vermoedelijk uit zijn studietijd in Boedapest – bleef wel bewaard, veilig opgeborgen bij zijn schoonouders in Amersfoort samen met brieven, enkele foto's en concertprogramma's. Mieczyslaw Weinberg (1919-1996) werd Warschau geboren, waar zijn vader componist en violist was aan het Joods Theater. Hij was nog maar net afgestudeerd aan het conservatorium toen in 1939 de nazi's Polen binnenvielen. Zijn hele familie werd vermoord, maar de jonge Moishei wist naar Rusland te vluchten waar hij vriendschap sloot met Sjostakovitsj en als pianist en componist een nieuw leven opbouwde totdat Stalin hem liet arresteren. Dankzij Stalins dood en een pleidooi van Sjostakovitsj kwam Weinberg weer vrij. Ondanks zijn enorme oeuvre werd hij tijdens zijn leven nooit echt bekend in het westen, langzaam komt daar nu verandering in. Darius Milhaud maakte in 1940 dankbaar gebruik van de uitnodiging van het Chicago Symphony Orchestra om de première van zijn eerste symfonie te komen dirigeren. Het verschaftte hem en zijn gezin een visum en nog tijdens de overtocht kreeg hij een baan aangeboden in Californië. Pas na de bevrijding in 1945 – het jaar waarin zijn Elegie voor cello en piano ontstond – keerde hij terug naar Frankrijk. Binnen enkele dagen nadat de Duitse troepen Wenen binnengemarcheerd waren werd Richard Stöhr om zijn Joodse herkomst ontslagen als docent muziekgeschiedenis en harmonie aan de Weense Akademie. Het lukte Stöhr om naar de VS te vluchten, met achterlating van vrouw en kinderen, pas na de oorlog werd het gezin herenigd. Hoewel zijn muziek in Europa door vooraanstaande uitgevers geplubliceerd was, zouden de composities die in Amerika ontstonden tijdens zijn leven nooit uitgegeven worden. Houwert Krauss (1967-2015) studeerde compositie en piano aan het Utrechts Conservatorium bij Tristan Keuris en Tom Bollen. Hij omarmde vroegere muzikale tradities, zijn werk is onmiskenbaar hedendaags en toch klassiek van inslag.

Programma

Paul Hermann	Pianotrio
Houwert Krauss	Vioolsonate
Mieczyslaw Weinberg	Fünf Stücke für Flöte und Klavier (1947)
Darius Milhaud	Le Printemps, Cahier I, opus 25 (1915-1919)
Darius Milhaud	Élégie voor cello en piano opus 251 (1945)
Richard Stöhr	Suite für Flöte, Geige, Violoncello und Klavier, G-Moll (1941)

Jacques Thibaud Ensemble: Eleonore Pameijer – fluit, Burkhardt Maiß – viool, Bogdan Jianu – cello, Andrei Banciu – piano

aanvangstijd 20.15 uur
locatie Splendor, Nieuwe Uilenburgerstraat 116, Amsterdam
prijs € 17,50 / € 14,- (Stadspas)

Reserveren en kaartverkoop: www.splendoramsterdam.com of bel de Leo Smit Stichting, 020 422 7001 / secretariaat@leosmit.nl / www.leosmit.org

Noot voor de redactie: Voor meer informatie of beeldmateriaal kunt u kijken op http://www.leosmit.org/leosmitstichting.php?DOC_INST=4 of contact opnemen met Carine Alders, 033-4613186 / 06-14665918, secretariaat@leosmit.nl.